

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 17.05.2024

Oğuz Kaan SALICI
İstanbul Milletvekili

Dünyada 1977, ülkemizde 1982 yılından beri 18-24 Mayıs tarihleri arası, çeşitli etkinliklerle müzeler haftası olarak kutlanmaktadır.

Üzerinde bulunduğumuz topraklar neolitik dönemden beri, yaklaşık 12 bin yıldır, birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bu topraklarda bulunan tarihi eserler, Anadolu'nun olduğu kadar dünya tarihinin de aydınlanmasına ışık tutmuştur.

Ülkemizin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde 19'u kültürel 2'si karma olmak üzere toplam 21 miras alanı; UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde ise 72 kültürel, 4 karma ve 3 doğal olmak üzere toplam 79 mirası yer almaktadır. Bu listelerdeki Aphrodisias, Xanthos, Piriene, Efes, Bergama, Truva, Aspendos, Zeugma ören yerleri başta olmak üzere; arkeolojik kazılarda bulunan tarihi eserlerin sergilendiği müzeler, turistlerin olduğu kadar maalesef tarihi eser kaçakçılarının da yüz yıllardır ilgi odağı olmuştur.

Son 20 yılda hukuki ve diplomatik girişmeler sonucu farklı dönemlerde yasa dışı yollarla yurt dışına kaçırılan 12.135 tarihi eserin iadesinin gerçekleştiği, yakın zamanda 8.000 eserin daha ülkemize geri döneceği Bakanlığınızca yapılan açıklamalardan öğrenilmiştir.

Bu açıklamalar, ülkede her kesimce memnuniyet ve sevinçle karşılanırsa da; yurt dışındaki prestijli müzelerde sergilenen İhtiyar Balıkçı Heykeli, Nereidler Anıtı, Zeus Sunağı, Troya'nın Hazinehaneleri, Milet Antik Kenti Güney Agora Kapısı, Bronz Afrodite Büstü, Üç Güzeller Mozaik, Dionysos Mozaik gibi kültürel tarihi eserlerin anavatanlarından binlerce kilometre ötedeki esaretleri ne yazık ki sonlandırılmamıştır. Bu gibi eserlerin esaretine son vermek, bizlerin Anadolu'da yaşamış tüm medeniyetlere borcudur.

Bu bağlamda;

1. Yukarıda adı yazılı eserlerin ülkemize tekrar kazandırılması adına Almanya, İngiltere, Fransa, Yunanistan ve ABD ile herhangi bir görüşme gerçekleştirilmekte midir?
2. Yakın zamanda ülkemize geri geleceği söylenen 8.000 eser haricinde, ülkemize ait ve fakat yurt dışına yasa dışı yollarla çıkarıldığı tespit edilen toplam kaç tarihi eser vardır, bunlardan kaç son 20 yıl içinde ülkemizden kaçırılmıştır, eserler hangi ülkelere bulunmaktadır?
3. Son 20 yılda iadesi sağlanan 12.135 tarihi eserin getirildiği ülkelere göre dağılımı nasıldır?
4. Bakanlığınızca kültür varlığı ticareti yapmak isteyenlere verilen ruhsat sayısı kaçtır? Bu ruhsat sahiplerine son 20 yılda kaç denetim yapılmıştır? Kaç kişinin ruhsatı iptal edilmiştir? Ruhsatı iptal edilen kişilerden, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre hapis cezası alan kişiler bulunmakta mıdır?
5. Bakanlığınıza bağlı müzelerde çeşitli kademelerde ve ünvanlarda görev yapan personelden, başta "yurt dışına çıkarma yasağı" olmak üzere, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre ceza alan kişiler var mıdır, varsa sayısı kaçtır?
6. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na göre; yurt dışına çıkarma yasağına aykırı hareket edenlere verilecek cezanın alt sınırının 5 yıl olması, güncel infaz hukuku hesaplamaları ve mahkemece takdiri indirim nedenlerinin uygulanması yaptırımın caydırıcılığının ortadan kalkmasına neden olmaktadır. Bu kapsamda, kanunda öngörülen hapis cezasının artırılması konusunda Adalet Bakanlığı ile ortak bir çalışmanız bulunmakta mıdır?